

การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอน
ด้วยเทคนิคแผนผังความคิดกับการสอนปกติ*

A COMPARISON OF THE ENGLISH ACHIEVEMENT AND SATISFACTION
OF MATTHAYOM SUEKSA ONE STUDENTS INSTRUCTED BY
MIND MAPPING TECHNIQUE AND CONVENTIONAL TECHNIQUE

พวงอินทร์ คำพวง**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดมีผลการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยเทคนิคการสอนตามปกติ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบผลความพึงพอใจของนักเรียนทั้งสองกลุ่มพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดมีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The research results indicated that the learning achievement in English of mind mapping technique was statistically and significantly higher than conventional technique at .05 level. Comparison of two groups, the research results indicated that the learning satisfaction of mind mapping technique was statistically and significantly higher than conventional technique at 0.01 level.

Key Words:

(1) การเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (2) แผนผังความคิด (3) ความพึงพอใจ

---

*บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการสอนโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดและการสอนตามปกติ

**นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

ภาษามีความสำคัญต่อมนุษย์เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้ว ยังเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้และการพัฒนาความคิดของมนุษย์และเป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมที่สำคัญภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการสื่อความหมาย ซึ่งผู้เรียนจะต้องสามารถนำภาษา มาใช้เพื่อสำรวจความคิดเห็นของตนเอง และนำเสนอความคิดเห็นในลักษณะของการพูดและเขียน ในทำนองเดียวกันก็จะสามารถรับฟังความคิดเห็น แนวคิด ข้อเสนอแนะของผู้อื่น เพื่อการวินิจฉัย พิจารณา และตัดสินใจ ในลักษณะของการฟังและการอ่าน (ระวีวรรณ ศรีศรีรัมย์, 2552) โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นของผู้คนในยุคปัจจุบันที่ต้องเรียนรู้ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูล เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อให้ สามารถนำประเทศสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การเข้าใจความแตกต่างทางการเมืองและวัฒนธรรม ในฐานะที่เป็นพลเมืองโลกในยุคโลกาภิวัตน์ การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ สื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาและวัฒนธรรม ต่างประเทศที่ดี นอกจากนี้ยังมีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย สามารถ ถ่ายทอดวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทยสู่สังคมโลก (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1)

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน มีแนวคิด และ นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษามากมาย ดังนั้นผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจกับแนวคิด และนวัตกรรม การเรียนรู้ต่างๆเหล่านั้น เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยยึดหลักจัดการเรียนรู้ที่ยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ แก้ปัญหาเป็น (พรสวรรค์ สีป้อ, 2550, หน้า 21) ในการสอนภาษาอังกฤษนั้นต้องมุ่งเน้นเพื่อให้ นักเรียนเกิดทักษะที่จำเป็นทั้ง 4 ด้านคือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ครูผู้สอนจึงต้องจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนมากที่สุดด้วยกิจกรรมที่หลากหลายในรูปแบบ ต่างๆที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน(ระวีวรรณ ศรีศรีรัมย์, 2554, หน้า 11)

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผนผังความคิดมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เด็ก รู้จักคิด วิเคราะห์ รูปประโยค เกิดความรู้ที่เชื่อมโยงมีการจัดการที่เป็นระเบียบเช่นเดียวกับ รุ่งโรจน์ ขอบหวาน (2555) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ แบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญามีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับ จุฑามาศ บัวทอง (2558) ได้ ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาทศนิยม โดยใช้

แผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาทศนิยม โดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ มีเจตคติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับ จูรินารถ วัจนะฮาด (2558) ที่ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แผนผังความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แผนผังความคิด มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและ รุจิเรข จันบดี (2553) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีกระนวนวิทยาคม โดยใช้แผนผังความคิด พบว่า การใช้แผนผังความคิดเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้แม้จะในรายวิชาที่แตกต่างกัน

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการสอน โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดและเทคนิคการสอนตามปกติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อ เปรียบเทียบผลการเรียนรู้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนด้วยเทคนิคแผนผังความคิดกับการสอนปกติ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนด้วยเทคนิคแผนผังความคิดกับการสอนปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดมีผลการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ
2. ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์เขตพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์ เขตพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเทคนิคแผนผังความคิดและแผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้สอนสามารถนำวิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดไปปรับใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ ได้
2. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดในด้านอื่น ๆ
3. ได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อดังต่อไปนี้

แผนผังความคิด (Mind Mapping) วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) ได้ให้ความหมายของแผนผังความคิด (Mind Mapping) ว่าการเขียนแผนผังความคิด เป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือสมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ สุพิน บุญชูวงศ์(2551) แผนที่ความคิดเป็นวิธีการช่วยผู้เรียนในการบันทึกความคิดเห็นเพื่อเห็นภาพที่หลากหลายในมุมมองกว้างและชัดเจน การรวม Mind Mapping เข้าไว้ในการสอนทักษะการทำความเข้าใจช่วยเพิ่มความเข้าใจและความเข้าใจในความเข้าใจของนักเรียน (Wong-Ang Gek Moi และ Ong Lee Lian, 2007)

การจัดการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2549) ได้กล่าวถึงการวางแผนและเตรียมการสอน ว่าเป็น การกำหนดไว้ล่วงหน้าจะสอนใครในเนื้อหาใดสอนเมื่อใด สอนอย่างไร และเพื่อให้เกิดอะไรซึ่งเมื่อ ถึงเวลาดังกล่าว จะดำเนินการสอนตามที่วางแผนไว้ ผู้สอนจึงต้องคิดวางแผนและเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างละเอียดรอบคอบเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินการสอนตามที่ได้กำหนด การบอกกล่าวอธิบาย ชี้แจงหรือแสดงให้เห็นเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะและเจตคติต่าง ๆ โดยที่ผู้สอนและ

ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันในการเรียนรู้ โดยผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้จัดการให้เกิดขึ้นตามความคิดของตน(ทิสนา แคมมณี, 2552)

ความพึงพอใจ มอร์ส (Morse 1955, 27) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของผู้ที่ทำงานให้ลดน้อยลง ถ้าเกิดความเครียดมาก จะทำให้เกิดความไม่พอใจในการทำงาน และความเครียดนี้มีผลมาจากความต้องการของมนุษย์เมื่อมนุษย์มีความต้องการมากจะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้องหาวิธีตอบสนอง ความเครียดก็จะลดน้อยลงหรือหมดไป ความพึงพอใจก็จะมากขึ้นแอปเปิล ไวท์ (Applewhite, 1965, 6) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึก ส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความหมายกว้างรวมไปถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับคนอื่นที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่องานด้วย พอสรุปได้ว่าความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง Boyson (2009) ใช้ Mind Mapping เพื่อวางแผนบทเรียนสามารถช่วยครูหรือผู้ฝึกสอนระบุแผนตรรกะหรือเส้นทางการสอนและเพิ่มการเรียกคืนเนื้อหาสาระ สิ่งนี้สามารถเพิ่มความมั่นใจในการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกในการทำงานของโปรแกรมได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ Goodnough and Long (2002) พบว่า Mind Mapping เป็นกลยุทธ์ที่มีประโยชน์ในการแนะนำแนวคิดใหม่ ๆ ให้ความสำคัญกับทั้งโครงการวิจัยขนาดใหญ่การประเมินการเรียนรู้ของบุคคลและเสนอทางเลือกที่มากขึ้นในการเลือกคนที่ประสบความสำเร็จ การกำหนดและโครงการ การศึกษาของ Farrand, Hussain and Hennessey (2002) พบว่า Mind Mapping ช่วยเพิ่มความจำระยะยาวของข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงในนักศึกษาแพทย์ได้ถึง 10% พวกเขารายงานว่า "Mind Map ให้เทคนิคการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเมื่อใช้กับเนื้อหาที่เป็นลายลักษณ์อักษร" และมีแนวโน้มที่จะ "กระตุ้นให้เกิดการประมวลผลที่ลึกซึ้ง" เพื่อการสร้างหน่วยความจำที่ดีขึ้น Wickramisinghe et al (2007) พบว่านักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ที่เพิ่งได้รับการแนะนำให้รู้จักกับ Mind Mapping ได้รับรู้ว่าเป็นประโยชน์สำหรับการจดจำข้อมูลอย่างเป็นระบบเมื่อเทียบกับเทคนิคการศึกษาด้วยตนเองก่อนหน้านี้ การวิจัยของ Toi (2009) แสดงให้เห็นว่า Mind Mapping สามารถช่วยให้เด็กระลึกถึงคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้รายการ โดยมีการปรับปรุงหน่วยความจำได้ถึง 32%

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

วิธีการเก็บข้อมูล

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียน จากจำนวนทั้งหมด 8 ห้องเรียน ที่มีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ใกล้เคียงกันจำนวนห้องละ 20 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ดำเนินการสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่มตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 8 แผน แผนละ 50 นาที หลังจากนั้นให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้และแบบวัดความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

3. นำข้อมูลที่ได้จากจากทดลองไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติและสรุปผลการทดลอง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลการเรียนรู้หลังเรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนของกลุ่มที่ได้รับการสอน โดยโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดกับกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ โดยการทดสอบค่าที (t-test for dependent Samples)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนของกลุ่มที่ได้รับการสอน โดยโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดกับกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนเทคนิค แผนผังความคิดสูงกว่าผลการเรียนรู้โดยใช้การสอนที่ใช้เทคนิคการสอนอ่านตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยเทคนิคแผนผังความคิดมีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอน โดยเทคนิคการสอนอ่านตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมแผนผังความคิดมีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น มองเห็นรูปภาพและความเชื่อมโยงของสิ่งต่าง ๆ เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือทำด้วยตนเอง ได้แสดงความคิดเห็น สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกทักษะเช่นที่โทนี บูซาน (Buzan, 1997) กล่าวว่า มนุษย์สามารถพัฒนาสมองทั้งสองด้าน การค้นพบสมองซีกซ้ายและขวานี้ ช่วยให้เราสามารถปรับระดับความจำ การจดบันทึก การสื่อสารมาเป็นแผนที่ความคิด (Mind Map) คือ ต้องการให้

สมองโยงใยข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ก็ควรจัดรูปแบบการบรรจุข้อมูลให้ง่ายที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยการจัดลักษณะการบันทึกใหม่แทนการเขียนเป็นบรรทัดแล้วเขียนเป็นประโยค หรือลำดับรายการมาเป็นการเขียนโดยเริ่มจากศูนย์กลางความคิดแล้วแตกสาขาออกเป็นความคิดย่อย โดยผสมกันไประหว่าง คำ รูปภาพ สัญลักษณ์ และการวัดผลความพึงพอใจของการเรียนด้วยแผนผังความคิดมีค่าความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เนื่องการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เป็นกิจกรรมที่ลงมือทำด้วยตนเอง มีการใช้สี รูปภาพ สัญลักษณ์ และแผนผังในรูปแบบต่าง ๆ เช่นเดียวกับ Applewhite (1965,p. 6) และ Good (1973,p.161) ที่บอกว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความหมายกว้างรวมไปถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานด้วยความพึงพอใจ เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน ซึ่งเมื่อผู้เรียนทำงานสำเร็จทำให้รู้สึกดีใจภูมิใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนควรศึกษาการจัดทำแผนผังความคิดแต่ละรูปแบบก่อนนำไปใช้ว่ารูปแบบใดเหมาะสมกับเนื้อหาที่ใช้ในบทเรียนนั้น ๆ
2. ควรให้อิสระผู้เรียนในการวาดแผนผังความคิด มากกว่ากำหนดตายตัวและคอยตรวจสอบให้ผู้เรียนสร้างแผนผังให้อยู่ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ไม่นอกประเด็น
3. ครูควรอธิบายขั้นตอนการทำแผนผังความคิดให้ผู้เรียนเข้าใจและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจก่อนลงมือทำ

คำขอขอบคุณ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยรามคำแหง และคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ เอกการสอนภาษาอังกฤษ ที่มอบความรู้และ โอกาสในการศึกษาระดับมหาบัณฑิต

พวงอินทร์ คำพวง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2553). *แนวการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ธมนต์ อึ้ง.(2558). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการสอนด้วยเทคนิคแผนผังความคิดและการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ทิศนา แจมมณี. (2545). *ศาสตร์และการสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). *สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ระวีวรรณ ศรีรัมย์รัตน์. (2552). *เทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่งโรจน์ ขอบหวาน. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญา กับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ*, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุพิน บุญชูวงศ์.(2551). *รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตต่อการเรียนวิชาหลักการสอน โดยสรุปเนื้อหาด้วยแผนที่ความคิด*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *19 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ : ดวงกลมสมัย.
- Farrand, P. , Hussain, F. และ Hennessy E. (2002), 'ประสิทธิภาพของ' mind map 'เทคนิคการศึกษา' *Medical Education*, vol. 36 (5), pp 426-431
- Toi, H (2009), 'การวิจัยว่า Mind Map ช่วยเพิ่มความทรงจำ' บทความที่นำเสนอในที่ประชุมนานาชาติเรื่องการศึกษา, กัวลาลัมเปอร์, 22-26 มิถุนายน 2552
- Wong-Ang Gek Moi และ Ong Lee Lian (2007), *Introducing Mind Map in Comprehension* สมาคมการศึกษาเพื่อการศึกษา (สิงคโปร์) 2550 การศึกษาที่โรงเรียนประถม Compassvale